

Pavla VOVSOVÁ, „*Jen, kde pevné vůle není, jest nedostatek, prostředky jsou všekde.*“
Realizace chovného programu Roberta Hildprandta na velkostatku Blatná za první republiky.
Diplomová práce Historického ústavu FF JU, České Budějovice 2012, 280 s.

Posudek vedoucího práce

Pavla Vovsová svou prací navázala na metody hospodářských dějin, které ve světové historiografii dosáhly největšího rozkvětu již před polovinou 20. století. V českém prostředí byly úspěšně rozvíjeny i v období komunismu, během kterého výzkum ekonomické a hospodářské problematiky patřil mezi režimem preferovaná a z hlediska historiků „bezpečná“ témata, ke kterým bylo hojně publikováno. Z tohoto důvodu se po roce 1989 hospodářské dějiny, dějiny zemědělství a řemeslné nebo průmyslové produkce dostaly na periferii badatelského zájmu a dodnes patří spíše mezi opomíjená témata. O tom, že výzkum tradic zemědělské výroby a podnikání česká historiografie přehlíží neprávem, svědčí velká pozornost, kterou této problematice věnuje zahraniční historiografie – za všechny je možné zmínit specializovaná periodika *Rural History. Economy, Society, Culture* vydávaný v Cambridge nebo francouzský *Histoire et Sociétés Rurales*.

Práce se zabývá realizací chovného programu hovězího dobytka na velkostatku Blatná v jižních Čechách v době, kdy se plemenářství stalo předmětem legislativních úprav i moderního vysokoškolského vzdělávání. Na Blatné byl v období první republiky zaveden chov u nás do té doby nepříliš obvyklého černostrakatého nížinného skotu, který se postupem doby prosadil jako jedno z velmi rozšířených a oblíbených plemen. Realizace celého chovného programu byla dílem Roberta Hildprandta, syna předposledního šlechtického majitele panství, který se postaral i o vedení kvalitní písemné dokumentace, jež se stala jedním z hlavních zdrojů informací prováděného výzkumu. Vedle evidenčních pramenů však byly v předkládané diplomové práci využity i další materiály, mezi jinými dobová odborná literatura, korespondence a propagační materiál.

Velké ocenění zasluhuje především využití nejen historiografických metod a poznatků, ale také znalost zootechnických postupů a adekvátní terminologie. Pavla Vovsová na stránkách své práce prokázala hluboké faktografické vědomosti o daném tématu i bezpečnou orientaci v práci s historickými prameny. Je třeba zdůraznit také skutečnost, že předložená DP vychází takřka výhradně z dosud nevyužitých archivních dokumentů blatenského velkostatku. Přesto však nechybí zasazení problematiky do kontextu hospodářských a zemědělských dějin první republiky, nechybí ani zhodnocení dosavadní literatury k tématu.

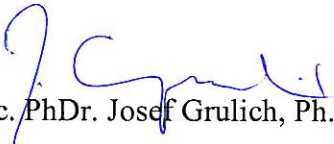
Vlastní text práce je rozdělen do pěti kapitol, které jsou logicky i tematicky velmi dobře uspořádány. První kapitola přibližuje zejména novodobou historii velkostatku i osudy jeho posledních šlechtických majitelů, do jejichž držení se zámek Blatná v nedávné době vrátil. Následuje nastínění hospodářského vývoje českých zemí v období mezi světovými válkami; nejedná se však o samoučelně vloženou kapitolu, nýbrž o velmi důležitý úvod následující analýzy, jež přináší řadu cenných poznatků o okolnostech zemědělského podnikání v éře první republiky. Podobný význam mají i pasáže o chovu a šlechtění skotu v českých zemích.

Největší pozornost je samozřejmě věnována vlastním šlechtitelským projektům velkostatku Blatná. Autorka své poznatky o chovatelském programu černostrakatého nížinného skotu realizovaném Robertem Hildprandtem opírá o analýzu pečlivě vedené evidence chovu dobytka a statistiky hospodářských výsledků. Velmi zajímavá a do značné míry překvapivá zjištění obsahuje i kapitola zabývající se přístupem vedení a zaměstnanců velkostatku k chovaným zvířatům. Závěrečná část práce dokládá nejen velkou osobní angažovanost a zájem Roberta Hildprandta o ekonomické aspekty chovatelství, ale přináší i cenné postřehy o vztahu člověk-zvíře v minulosti. Zmiňovaná analýza je velmi přínosná i z metodologického hlediska, neboť využívá pro hospodářské dějiny dosud nepřiliš typickou historickoantropologickou perspektivu.

Detailní sonda Pavly Vovsové do velkostatkového hospodaření v období první republiky přináší velké množství nových, dosud nepublikovaných poznatků, které mohou poskytnout cenný srovnávací materiál pro další výzkumy dějin zemědělství. Zbytečnou slabinou práce Pavly Vovsové je místy neobratná stylistika a občasné chyby v pravopisu a interpunkci (s. 9 „vyplívat“). V naprostém pořádku jsou naopak citace archivních pramenů i sekundární literatury. Práce je doplněna detailními grafy, přehledy a velmi pečlivě zpracovanou obrazovou předlohou.

Vzhledem k uvedeným okolnostem doporučuji diplomovou práci Pavly Vovsové k obhajobě a navrhuji ji hodnotit stupněm **výborně**.

V Třeboni 27. 5. 2012

doc. PhDr. Josef Grulich, Ph.D.